Міністерство освіти і науки України Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра програмних засобів

3BIT

Дисципліна «Розробка прикладних програм» Робота №3

Тема «Розроблення вебдодатків та реалізація доступу до систем керування базами даних через програмні інтерфейси»

Виконав варіант 19

Студент КНТ-122 Онищенко О. А.

Прийняли

Викладач Дейнега Л. Ю.

МЕТА РОБОТИ

Навчитися використовувати програмні інтерфейси для доступу до баз даних. Навчитися розробляти вебдодатки за допомогою фреймворку Django.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Вебдодаток керування фінансами, який забезпечує виконання одноразових та періодичних платежів клієнтами. Початкова кількість коштів на рахунку кожного клієнта та його кредитні ліміти визначаються менеджером, якому доступна вся інформаія про клієнтів. Клієнт може переглядати всю інформацію про власний рахунок (разом з історією транзакцій), вносити кошти, сплачувати за послуги, призначати періодичні платежі.

ТЕКСТИ ФАЙЛІВ

Виділено жирним шрифтом місця з найважливішими змінами.

runner/settings.py

```
Django settings for runner project.

Generated by 'django-admin startproject' using Django 5.1.3.

For more information on this file, see https://docs.djangoproject.com/en/5.1/topics/settings/

For the full list of settings and their values, see https://docs.djangoproject.com/en/5.1/ref/settings/
"""

from pathlib import Path
```

```
# Build paths inside the project like this: BASE DIR / 'subdir'.
BASE_DIR = Path(__file__).resolve().parent.parent
# Quick-start development settings - unsuitable for production
# See https://docs.djangoproject.com/en/5.1/howto/deployment/checklist/
# SECURITY WARNING: keep the secret key used in production secret!
SECRET KEY = 'django-insecure-
14\#1+(td8@3g\#=m4)jw+\%@jk!t6@&cjly6vyctboulo=f=^8p^'
# SECURITY WARNING: don't run with debug turned on in production!
DEBUG = True
ALLOWED HOSTS = []
# Application definition
INSTALLED APPS = [
    'django.contrib.admin',
    'django.contrib.auth',
    'django.contrib.contenttypes',
    'django.contrib.sessions',
    'django.contrib.messages',
    'django.contrib.staticfiles',
    'finance',
]
MIDDLEWARE = [
    'django.middleware.security.SecurityMiddleware',
    'django.contrib.sessions.middleware.SessionMiddleware',
    'django.middleware.common.CommonMiddleware',
    'django.middleware.csrf.CsrfViewMiddleware',
    'django.contrib.auth.middleware.AuthenticationMiddleware',
    'django.contrib.messages.middleware.MessageMiddleware',
    'django.middleware.clickjacking.XFrameOptionsMiddleware',
ROOT URLCONF = 'runner.urls'
TEMPLATES = [
    {
        'BACKEND': 'django.template.backends.django.DjangoTemplates',
        'DIRS': [],
        'APP_DIRS': True,
        'OPTIONS': {
            'context_processors': [
                'django.template.context_processors.debug',
                'django.template.context processors.request',
                'django.contrib.auth.context processors.auth',
                'django.contrib.messages.context processors.messages',
            ],
       },
   },
]
```

```
WSGI APPLICATION = 'runner.wsgi.application'
# Database
# https://docs.djangoproject.com/en/5.1/ref/settings/#databases
DATABASES = {
    'default': {
        'ENGINE': 'django.db.backends.mysql',
        'USER': 'root',
        'PASSWORD': '1313',
        'HOST': 'localhost',
        'PORT': '3306',
        'NAME': 'data',
    }
}
# Password validation
# https://docs.djangoproject.com/en/5.1/ref/settings/#auth-password-
validators
AUTH PASSWORD VALIDATORS = [
        'NAME':
'django.contrib.auth.password validation.UserAttributeSimilarityValidat
or',
    },
    {
        'NAME':
'django.contrib.auth.password validation.MinimumLengthValidator',
    },
    {
        'NAME':
'django.contrib.auth.password validation.CommonPasswordValidator',
    },
    {
        'NAME':
'django.contrib.auth.password validation.NumericPasswordValidator',
   },
1
# Internationalization
# https://docs.djangoproject.com/en/5.1/topics/i18n/
LANGUAGE CODE = 'en-us'
TIME ZONE = 'UTC'
USE I18N = True
USE TZ = True
# Static files (CSS, JavaScript, Images)
# https://docs.djangoproject.com/en/5.1/howto/static-files/
```

```
STATIC_URL = 'static/'

# Default primary key field type
# https://docs.djangoproject.com/en/5.1/ref/settings/#default-auto-
field

DEFAULT_AUTO_FIELD = 'django.db.models.BigAutoField'
```

runner/urls.py

```
URL configuration for runner project.
The `urlpatterns` list routes URLs to views. For more information
please see:
   https://docs.djangoproject.com/en/5.1/topics/http/urls/
Examples:
Function views
    1. Add an import: from my app import views
    2. Add a URL to urlpatterns: path('', views.home, name='home')
Class-based views
   1. Add an import: from other app.views import Home
    2. Add a URL to urlpatterns: path('', Home.as view(), name='home')
Including another URLconf
    1. Import the include() function: from django.urls import include,
path
    2. Add a URL to urlpatterns: path('blog/', include('blog.urls'))
from django.contrib import admin
from django.urls import include, path
urlpatterns = [
   path('admin/', admin.site.urls),
   path('', include('finance.urls')),
1
```

finance/template/client.html

```
Next payment
  Action
 {%for row in periodic payments%}
 { row.amount } 
  { row.purpose} } 
  { (row.period) } 
  {{row.next date|date:'d.m.Y'}}
  <a href="{%url 'pay_period' payment_id=row.id%}">Pay</a>
 {%endfor%}
{%endif%}
<a href="{%url 'periodic' id=client.id%}">Periodic</a>
{%if client.manager%}
<h2>Clients Data</h2>
ID
  Name
  Balance
  Credit
  Manager?
  Actions
 {%for c in clients%}
 {c.id}}
  { (c.name) } 
  {{c.balance}}
  { (c.credit) } 
  {{c.manager}}
  <a href="{%url 'edit' id=c.id admin=client.id%}">Edit</a>
  {%endfor%}
{%endif%}
{%if payments%}
<h2>Payments</h2>
<t.r>
  Amount
  Purpose
  Operation
  Type
  Time
 {%for row in payments reversed%}
 <t.r>
  { row.amount } 
  { row.purpose} } 
  { row.operation} } 
  {\{row.kind}}
```

finance/template/deposit.html

```
<a href="{%url 'client' id=client.id%}">Back</a>
<h1>Deposit for {{client.name}}</h1>
<form method="post">
    {%csrf_token%}
    {form}}
    <button type="submit">Amen</button>
</form>
```

finance/template/edit.html

```
<a href="{%url 'client' id=admin%}">Back</a>
<h1>Edit {{client.name}}</h1>
<form method="post">
    {%csrf_token%}
    {form}}
    <button type="submit">Amen</button>
</form>
```

finance/template/home.html

```
<h1>Welcome</h1>
<form method="post">
   {%csrf_token%}
   {{form}}
   <button type="submit">Amen</button>
</form>
```

finance/template/periodic.html

```
<a href="{%url 'client' id=client.id%}">Back</a>
<h1>Adding periodic payment for {{client.name}}</h1>
<form method="post">
    {%csrf_token%}
    {{form}}
    <button type="submit">Amen</button>
</form>
```

finance/template/withdraw.html

```
<a href="{%url 'client' id=client.id%}">Back</a>
<h1>Withdraw for {{client.name}}</h1>
<form method="post">
    {%csrf_token%}
    {form}}
    <button type="submit">Amen</button>
</form>
```

finance/admin.py

```
from django.contrib import admin
from .models import Client, Payment, PeriodicPayment

class ClientAdmin(admin.ModelAdmin):
    list_display=['name','balance','credit','manager']

class PaymentAdmin(admin.ModelAdmin):

list_display=['client','amount','purpose','operation','kind','timestamp',]

class PeriodicPaymentAdmin(admin.ModelAdmin):
    list_display=['client','amount','purpose','period','next_date',]

admin.site.register(Client,ClientAdmin)
admin.site.register(Payment,PaymentAdmin)
admin.site.register(PeriodicPayment,PeriodicPaymentAdmin)
```

finance/forms.py

```
from django import forms

from .models import PeriodicPayment

class NameForm(forms.Form):
    name = forms.CharField(label='Client name')

class DepositForm(forms.Form):
    amount = forms.IntegerField(label='Amount to deposit')
    purpose = forms.CharField()

class WithdrawForm(forms.Form):
    amount = forms.IntegerField(label='Amount to withdraw')
    purpose = forms.CharField()

class EditForm(forms.Form):
    name=forms.CharField()
```

```
balance=forms.IntegerField()
  credit=forms.IntegerField()
  manager=forms.BooleanField(required=False)

class PeriodicForm(forms.Form):
  amount = forms.IntegerField(label='Amount to pay')
  period = forms.ChoiceField(choices=PeriodicPayment.PERIODS)
  purpose = forms.CharField()
```

finance/models.py

```
from django.db import models
class Client(models.Model):
    name=models.CharField(max length=127)
    balance=models.PositiveIntegerField(default=0)
    credit=models.PositiveIntegerField(default=0)
    manager=models.BooleanField(default=False)
    def __str__(self):
        return self.name
class Payment(models.Model):
    client=models.ForeignKey(Client,on delete=models.CASCADE)
    timestamp=models.DateTimeField()
    amount=models.PositiveIntegerField()
    purpose=models.TextField()
    OPERATIONS=[
        ('Withdrawal', 'Withdrawal'),
        ('Deposit', 'Deposit'),
    operation=models.CharField(max length=12,choices=OPERATIONS)
    KINDS=[
        ('Single', 'Single'),
        ('Periodic', 'Periodic'),
    kind=models.CharField(max length=12,choices=KINDS)
    def str (self):
        return f'{self.purpose} on {self.timestamp.strftime('%d.%m.%Y
at %H:%M:%S')} by {self.client.name} for {self.amount}'
class PeriodicPayment(models.Model):
    client=models.ForeignKey(Client,on delete=models.CASCADE)
    amount=models.PositiveIntegerField()
    purpose=models.TextField()
    PERIODS=[
        ('Day', 'Day'),
        ('Month', 'Month'),
        ('Year', 'Year'),
    period=models.CharField(max length=12,choices=PERIODS)
    next date=models.DateField()
    def str (self):
```

```
return f'Every {self.period.lower()} by {self.client.name} for
{self.amount} at {self.next date.strftime('%d.%m.%Y')}'
```

finance/urls.py

```
from django.urls import path

from . import views

urlpatterns = [
    path('', views.home, name='home'),
    path('client/<int:id>', views.client, name='client'),
    path('deposit/<int:id>', views.deposit, name='deposit'),
    path('withdraw/<int:id>', views.withdraw, name='withdraw'),
    path('edit/<int:admin>/<int:id>', views.edit, name='edit'),
    path('periodic/<int:id>', views.periodic, name='periodic'),
    path('pay_period/<int:payment_id>', views.pay_period,
    name='pay_period'),
]
```

finance/views.py

```
from django.forms.models import model to dict
from django.shortcuts import redirect, render
from django.utils.timezone import make aware
import datetime
from .forms import *
from .models import Client, Payment, PeriodicPayment
def home(request):
    if request.method=='POST':
        form=NameForm(request.POST)
        if not form.is valid():
            return redirect('home')
        name=form.cleaned data['name']
        client=Client.objects.filter(name=name).first()
        if not client:
            client=Client(name=name)
            client.save()
        return redirect('client', id=client.id)
    if request.method=='GET':
        form = NameForm()
        return render(request, 'home.html', {'form':form})
def client(request, id):
    client=Client.objects.get(pk=id)
    clients=Client.objects.all().values() if client.manager else None
    payments=Payment.objects.filter(client=client).values()
periodic payments=PeriodicPayment.objects.filter(client=client).values(
```

```
return render (request, 'client.html',
{'client':client,'clients':clients,'payments':payments,'periodic paymen
ts':periodic payments})
def deposit(request, id):
    client=Client.objects.get(pk=id)
    if request.method=='POST':
        form=DepositForm(request.POST)
        if not form.is valid():
            return redirect('client', id=client.id)
        amount=form.cleaned data['amount']
        if client.credit < amount:
            return redirect('client', id=client.id)
        client.credit-=amount
        client.balance+=amount
        client.save()
        payment=Payment(
            client=client,
            timestamp=make aware(datetime.datetime.now()),
            purpose=form.cleaned data['purpose'],
            amount=amount,
            operation=dict(Payment.OPERATIONS)['Deposit'],
            kind=dict(Payment.KINDS)['Single']
        )
        payment.save()
        return redirect('client', id=client.id)
    if request.method=='GET':
        form=DepositForm()
        return render (request, 'deposit.html',
{'form':form,'client':client})
def withdraw(request, id):
    client=Client.objects.get(pk=id)
    if request.method=='POST':
        form=WithdrawForm(request.POST)
        if not form.is valid():
            return redirect('client', id=client.id)
        amount=form.cleaned data['amount']
        if client.balance < amount:</pre>
            return redirect('client', id=client.id)
        client.balance-=amount
        client.credit+=amount
        client.save()
        payment=Payment(
            client=client,
            timestamp=make aware(datetime.datetime.now()),
            purpose=form.cleaned data['purpose'],
            amount=amount,
            operation=dict(Payment.OPERATIONS)['Withdrawal'],
            kind=dict(Payment.KINDS)['Single']
        payment.save()
        return redirect('client', id=client.id)
    if request.method=='GET':
        form=WithdrawForm()
        return render (request, 'withdraw.html',
{'form':form,'client':client})
```

```
def edit(request, id, admin):
    client=Client.objects.get(pk=id)
    if request.method=='POST':
        form=EditForm(request.POST)
        if not form.is valid():
            return redirect('client', id=client.id)
        data=form.cleaned data
        edited client=Client.objects.filter(name=data['name']).first()
        new name=data['name']
        new balance=data['balance']
        new credit=data['credit']
        new status=data['manager']
        edited client.name=new name
        edited client.balance=new balance
        edited client.credit=new credit
        edited client.manager=new status
        edited client.save()
        return redirect('client', id=admin)
    if request.method=='GET':
        form=EditForm(initial=model to dict(client))
        return render (request, 'edit.html',
{'form':form,'client':client,'admin':admin})
def periodic(request, id):
    client=Client.objects.get(pk=id)
    if request.method=='POST':
        form=PeriodicForm(request.POST)
        if not form.is valid():
            return redirect('client',id=client.id)
        data=form.cleaned data
        amount=data['amount']
        period=data['period']
        purpose=data['purpose']
        periodic payment=PeriodicPayment(
            client=client,
            amount=amount,
            purpose=purpose,
            period=period,
            next date=datetime.date.today()
        periodic payment.save()
        return redirect('client',id=client.id)
    if request.method=='GET':
        form=PeriodicForm()
        return render (request, 'periodic.html',
{'form':form,'client':client})
def pay period(request, payment id):
    payment=PeriodicPayment.objects.get(pk=payment_id)
    client=payment.client
    if client.balance < payment.amount:</pre>
        return redirect('client',id=client.id)
    client.balance-=payment.amount
    client.save()
    payment log=Payment(
        client=client,
        timestamp=make aware(datetime.datetime.now()),
        purpose=payment.purpose,
```

```
amount=payment.amount,
        operation=dict(Payment.OPERATIONS)['Withdrawal'],
        kind=dict(Payment.KINDS)['Periodic']
    payment log.save()
next year, next month, next day=payment.next date.year, payment.next date.
month, payment.next date.day
    if payment.period=='Day':
        next day=next day+1
        print(next day)
        if next day>=28:
            next day=1
            next month=next month+1
            if next month>12:
                next_month=1
               next year=next year+1
    if payment.period=='Month':
        next month=next month+1
        if next month>12:
            next month=1
            next year=next year+1
    if payment.period=='Year': next year+=1
    payment.next_date=datetime.date(next_year,next_month,next_day)
    print(payment.next date)
    payment.save()
    return redirect('client',id=client.id)
```

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ

На вході до програми відкривається сторінка входу:

Welcome

Client name:	
Amen	

Рисунок 1.1 – Сторінка входу

При вході до існуючого акаунту відкривається сторінка з інформацією про користувача, періодичні виплати та історію усіх виплат:

Home

Oleg

Balance: 0

Limit: 9

Deposit Withdraw

Periodic Payments

Amount Purpose Period Next payment Action 3 taxes Day 19.11.2024 Pay Periodic

Payments

Amoun	t Purpose	Operation	Туре	Time
3	AMEN AND ALLELUJAH	Withdrawa	l Single	19.11.2024 21:47:50
3	taxes	Withdrawa	l Periodic	19.11.2024 21:47:23
3	taxes	Withdrawa	l Periodic	19.11.2024 21:47:21
3	taxes	Withdrawa	l Periodic	19.11.2024 21:42:17
3	ALLELUJAH PRAISE KING JESUS CHRIST our HOLY LORD GOD MOST HIGH AMEN	Withdrawa	l Single	19.11.2024 20:24:39
12	AMEN GREAT JESUS IS my LORD GOD MOST HIGH	Deposit	Single	19.11.2024 20:21:32
12	ALLELUUJAH	Withdrawa	l Single	19.11.2024 20:21:22
12	reaping	Withdrawa	l Single	19.11.2024 20:11:26
12	ALLELUJAH	Deposit	Single	19.11.2024 20:09:36

Рисунок 1.2 – Сторінка існуючого користувача

Якщо введено ім'я неіснуючого користувача на сторінці входу, ствроюється і відкривається сторінка нового користувача:

<u>Home</u>

newuser

Balance: 0

Limit: 0

Deposit Withdraw Periodic

Рисунок 1.3 – Сторінка новоствореного користувача

При натисканні кнопки «Ноте» відкривається сторінка входу. При натисканні кнопки «Deposit» відкривається сторінка додавання грошей до балансу:

Back

Deposit for newuser

Amour	nt to	o depos	it:				
Purpos	e:						
Amen							

Рисунок 1.4 – Сторінка додавання грошей

При натисканні кнопки «Васк» відкривається сторінка того ж користувача. Гроші мають братися з кредитного ліміту. Для додавання грошей можна або зробити це через акаунт менеджера, або через адмін панель.

Для зміни кредитного ліміту через адмін панель потрібен адмін акаунт у застосунку. Після входу до нього через *localhost/admin* потрібно обрати таблицю для редагування (в цьому випадку Clients):

Django administration

WELCOME, SEESM. VIEW SITE / CHANGE PASSWORD / LOG OUT 🔅

Site administration

Рисунок 1.5 – Вигляд адмін панелі

Тоді потрібно обрати необхідного користувача для редагування інформації:

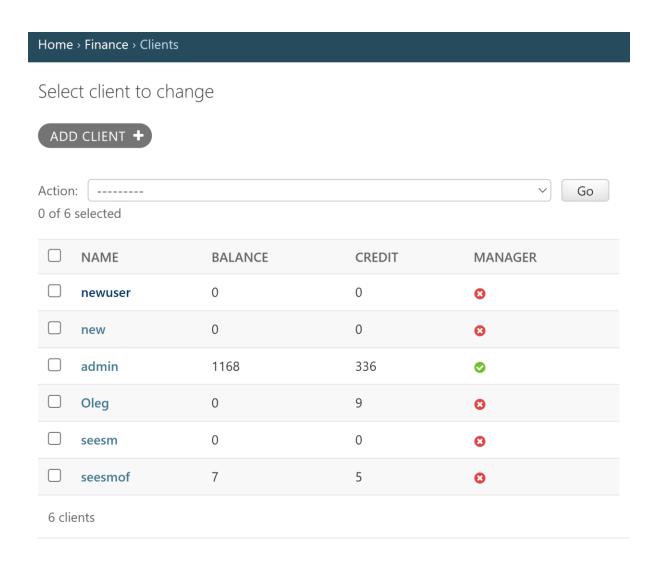

Рисунок 1.6 – Обрання потрібного користувача зі списку

Після зміни значення кредитного ліміту потрібно зберегти зміни через кнопку «SAVE»:

Change client newuser HISTORY Name: newuser **Balance:** 0 **Credit:** 127 ☐ Manager SAVE

Рисунок 1.7 – Збереження змін до кредитного ліміту нового користувача

Save and add another

Save and continue editing

Delete

Тепер при переході на сторінку користувача на основному сайті можна побачити застосовані зміни:

<u>Home</u>

newuser

Balance: 0

Limit: 127

Deposit Withdraw Periodic

Рисунок 1.8 – Змінений кредитний ліміт нового користувача

Для зміни кредитного ліміту через панель менеджера потрібно зайти у акаунт зі статусом менеджера (*client.manager: bool*):

<u>Home</u>

admin

Balance: 1168

Limit: 336

Deposit Withdraw

Periodic Payments

Amount	Purpose	Period	Next payment	Action
1	Monthly taxes JESUS THANK YOU LORD GOD ALMIGHTY ALLELUJAH AMEN	Month	19.01.2026	<u>Pay</u>
1	Daily taxes ALLELUJAH JESUS THANK YOU LORD GOD MOST HIGH ALLELUJAH AMEN	Day	08.01.2025	<u>Pay</u>
1	Yearly tax JESUS THANK YOU LORD GOD ALMIGHTY ALLELUJAH AMEN	Year	19.11.2029	<u>Pay</u>
<u>Periodic</u>				

Clients Data

ID	Name	Balance	Credit	Manager?	Actions
1	seesmof	7	5	False	<u>Edit</u>
2	seesm	0	0	False	<u>Edit</u>
3	Oleg	0	9	False	<u>Edit</u>
4	admin	1168	336	True	<u>Edit</u>
5	new	0	0	False	<u>Edit</u>
6	newuser	0	127	False	Edit

Рисунок 1.9 – Сторінка користувача менеджера

На сторінці менеджера має бути інформація про усіх користувачів з можливістю редагувати дані кожного. При виборі необхідного користувача і натисканні кнопки «Edit» має відкритися сторінка редагування даних:

Back

Edit newuser

Name:	newuser	
Balance	e: 0	
Credit:	1277	•
Manage	er:	
Amen		

Рисунок 1.10 – Сторінка редагування даних нового користувача зі зміненим кредитним лімітом

Після редагування даних і натискання кнопки «Амінь» має відкритися сторінка менеджера:

Clients Data

ID	Name	Balance	Credit	Manager?	Actions
1	seesmof	7	5	False	<u>Edit</u>
2	seesm	0	0	False	<u>Edit</u>
3	Oleg	0	9	False	<u>Edit</u>
4	admin	1168	336	True	<u>Edit</u>
5	new	0	0	False	<u>Edit</u>
6	newuser	0	1277	False	<u>Edit</u>

Рисунок 1.11 – Таблиця клієнтів на сторінці менеджера зі зміненим кредитним лімітом нового користувача

Після додавання грошей до кредитного ліміту можна додати їх до рахунку. Для цього потрібно знову перейти до сторінки нового користувача і натиснути кнопку «Deposit»:

Back

Deposit for newuser

Amount to	o deposit: 12	
Purpose:	Groceries shopping	
Amen		

Рисунок 1.12 – Створення транзакції поповнення рахунку нового користувача

При створенні нової транзакції поповнення або зняття грошей завжди потрібно вказувати мету (purpose) транзакції. Після натискання кнопки «Амінь» має відкритися сторінка нового користувача з оновленими даними рахунку та здійсненою транзакцією у історії:

Home

newuser

Balance: 12

Limit: 1265

Deposit Withdraw Periodic

Payments

Amount Purpose Operation Type Time
12 Groceries shopping Deposit Single 19.11.2024 23:16:38
Рисунок 1.13 – Сторінка користувача з проведеною транзакцією поповнення рахунку на 12

При натисканні на кнопку «Withdraw» має вікритися сторінка зняття грошей з рахунку:

Back

Withdraw for newuser

Amount to	o withdraw:	7	
Purpose:	Taxi		
Amen			

Рисунок 1.14 – Сторінка зняття коштів зі вказаною причиною

Після вказання суми та причини операції користувач має знову повернутися на сторінку профіля з оновленою інформацією:

Home

newuser

Balance: 5

Limit: 1272

Deposit Withdraw Periodic

Payments

Amount Purpose Operation Type Time

7 Taxi Withdrawal Single 19.11.2024 23:18:23

Groceries shopping Deposit Single 19.11.2024 23:16:38

Рисунок 1.15 – Сторінка користувача з оновленими даними після зняття коштів з рахунку

При натисненні на кнопку «Periodic» має відкритися сторінка створення періодичної транзакції:

Back

Adding periodic payment for newuser

Amount to pay:	3
Period: Month V	
Purpose: Taxes	
Amen	

Рисунок 1.16 – Сторінка створення періодичної транзакції

Тут можна вказати суму транзакції, періодичність та мету. Після створення нової періодичної транзакції користувача має перенести до сторінки профілю з доданою періодичною транзакцією:

<u>Home</u>

newuser

Balance: 5

Limit: 1272

Deposit Withdraw

Periodic Payments

Amount Purpose Period Next payment Action
3 Taxes Month 19.11.2024 Pay
Periodic

Payments

Amount Purpose Operation Type Time

7 Taxi Withdrawal Single 19.11.2024 23:18:23

Groceries shopping Deposit Single 19.11.2024 23:16:38

Рисунок 1.17 – Сторінка профілю нового користувача з оновленими даними

При натисканні кнопки «Рау» біля необхідної періодичної транзакції має здійснитися зняття коштів та додавання нової транзакції до історії:

<u>Home</u>

newuser

Balance: 2

Limit: 1272

Deposit Withdraw

Periodic Payments

Amount Purpose Period Next payment Action
3 Taxes Month 19.12.2024 Pay
Periodic

Payments

Amount	Purpose	Operation	Type	Time		
3	Taxes	Withdrawal	Periodic	19.11.2024	23:22:03	
7	Taxi	Withdrawal	Single	19.11.2024	23:18:23	
12	Groceries shopping	Deposit	Single	19.11.2024	23:16:38	
Рисунок 1.18 – Сторінка профіля після здійснення періодичної транзакції						

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

Які існують способи збереження даних в програмах написаних мовою Python?

Кілька способів:

- Як локальні змінні: тоді воні зберігатимуться лише на час роботи програми;
- Як файли: тоді їх потрібно вручну читати та записувати при змінах. Поширені формати: JSON, CSV, TXT;

- У базі даних: для цього зазвичай використовують Систему керування базою даних. Поширені СКБД: MySQL, PostgreSQL, MongoDB.

Для чого призначена бібліотека MySQLdb?

Для підключення та взаємодії з СКБД MySQL.

Які існують високорівневі функції бібліотеки MySQLdb?

Найпоширеніші:

- соnnect: створює підключення з базою даних. Приймає як аргументи назву хоста, ім'я користувача, пароль, опціонально базу даних з якою працювати;
- query: формує та виконує запит до бази даних. Текст запиту пишеться мовою SQL для MySQL;
- store_result: завантажує результати запиту та зберігає їх локально в повному обсязі;
- use_result: завантажує результати запиту та зберігає їх на сервері, подає рядок за рядком;
- fetch_row: показує рядок результатів запиту.

 Джерело

Яким чином виконати запит до бази даних та яким чином переглянути результати?

Через підключення до бази даних викликом методу connect, формування запиту викликом методу query з текстом запиту мовою SQL,

збереження результатів віддалено викликом методу use_result, та виведення результатів рядок за рядком викликом метду fetch_row. АЛИЛУЯ

Що таке шоблон проєктування МVС?

Поділяє архітектуру програми на три рівні:

- 1. *model* (модель): містить всі інформаційні частини додатку;
- 2. *view* (представлення): описує логіку інтерфейсу та показує дані користувачеві;
- 3. *controller* (контроллер): інтерфейс між моделлю та представленням. Обробляє запити, модифікує дані, надсилає їх представленню.

Джерело

За допомогою яких команд виконується розроблення додатків у бібліотеці Django?

Важливі команди:

1. Додати теку де проєкт буде жити

mkdir server

2. Ініціалізувати сам проєкт

django-admin startproject runner server

3. Перейти у теку з проєктом

cd server

4. Зробити новий застосунок де будуть всі файли основні

py manage.py startapp app name

5. Коли зробили зміни до моделі реєструємо міграцію

py manage.py makemigrations app name

6. Тоді здійснюємо міграцію

py manage.py migrate

7. Коли треба до адмін панелі зайти, створити користувача

py manage.py createsuperuser

Вказати всі необхідні дані:

- імя користувача
- електронна пошта
- пароль
- 8. Запустити сервер аби побачити всі зміни на сайті

```
py manage.py runserver
```

3 яких файлів складається проєкт Django?

При створенні містить таку структуру файлів:

```
project/
   default_app/
     init__.py
     asgi.py
     settings.py
     urls.py
     wsgi.py
   new app/
     migrations/
        _init__.py
       \overline{0001} initial.py
       init__.py
     admin.py
     apps.py
     models.py
     tests.py
     urls.py
     views.py
   manage.py
```

Яку структуру мають додатки Django?

Типова структура:

```
назва_проєкту/
назва_додатку/
назва_додатку/
manage.py
```

Для чого необіхдні та яким чином реалізуються моделі Django?

Модель це таблиця даних для бази даних. Реалізується створенням класів моделей у файлі models.py потрібного додатку:

```
from django.db import models
class BibleBook(models.Model):
    canonical_order_number=models.PositiveIntegerField()
    name=models.CharField(max_length=77)
    number_of_chapters=models.PositiveIntegerField()
```

Яким чином визначаються представлення Django?

У теці додатку має міститися файл *views.py*. До нього можна додати функцію, яка прийматиме аргумент *request* і повертатиме відповідь типу *HttpResponse*. Приклад такої функції нижче:

Для чого необіхдні та яким чином визначаються і підключаються шаблони?

Для створення шаблону потрібно створити нову теку у теці додатку під назвою *templates*. До неї можна вносити файли шаблонів типу HTML. Сам файл шаблону може містити HTML код, а також спеціальні вирази для відображення динамічного вмісту.

Для підключення шаблону до представлення необхідно модифікувати функцію у файлі *views.py* таким чином:

Яким чином можна використати статичні ресури в Django?

Для додавання статичних файлів до проєкту Django потрібно створити теку static у теці додатку. До теки static можна додавати статичні файли, як от зображення чи таблиці стилів.

Після додавання необхідних статичних файлів для їх відображення у шаблоні можна модифікувати його так:

```
{% load static %}
<!DOCTYPE html>
<html>
<link rel="stylesheet" href="{% static 'file_name.css' %}">
<body>
ICYC XPИСТОС - ГОСПОДЬ
</body>
</html>

Джерело
```